

[Gert Petersen]

Mere umiddelbart fornemmes det vel, at Mellemøsten er et sådant område, og med rette. Her igen er det den magt, der økonomisk og militært holdes oppe af USA, som er den livsfarlige urostifter: Israel. Hvis Israel i dag ville nøjes med at kræve, hvad det oprindelig proklamerede som sine mål: anerkendelse, fred, garantier bag 1967-grænserne, så kunne samtlige problemer i Mellemøsten hurtigt løses.

Men under Begins regime er Israel blevet til en aggressiv militærmagt ledet af en bibelsk ideologi og af drømme om genoprettelse af et rige, der forsvandt for 3000 år siden. Derfor er palæstinenserne så at sige blevet til vor tids jøder, forjaget i landflygtighed og forfulgte i deres hjemland. Derfor den blodige invasion i Libanon, derfor massakrerne i de palæstinensiske flygtningelejre, derfor Israels samarbejde med de libanesiske fascist.

Det er betegnende, at den danske regering i reglen udtrykker sig lavmælt, når det drejer sig om at fordømme ugeringerne i Sydafrika og Latinamerika og de af Israel undertrykte områder. Man tager afstand, men ofte er protesten ganske bovlam.

Jeg har en bemærkning at gøre i anledning af udenrigsministerens tale, som jeg ikke kendte på det tidspunkt, da jeg skrev disse ord ned. Jeg vil komplimentere udenrigsministeren for en ganske nøgtern og klar analyse af situationen i det sydlige Afrika, i Centralamerika og i og for sig også i Mellemøsten. Jeg synes, at der på disse områder er tale om et fremskridt i dansk udenrigspolitik, som jeg hilser velkommen.

Men alligevel, det gælder for denne som tidligere regeringer, at selv den mindste økonomiske sanktion er man bange for; vi har jo vore forretningsforbindelser, vi har hensynet til vores store allierede, og måske, hvem ved, skal NATOs ansvarsområde udvides, så vi også officielt skal være med til at garantere undertrykkelsen.

Sammenlignet med de ufattelige og blodige krænkelser af menneskerettighederne, vi oplever i den største del af verden, hvor magthaverne handler i forståelse med USAs herskende klasse, blegner alt andet. Konflikten mellem de fattige milliarder verden over og vort – det er det jo – nordatlantiske system, som åbenbart kun kan trives ved hjælp af ulige relationer Jorden over, er den mest

fundamentale og eksplosive i vor tid. Her finder vi egentlig arnestedet for en ny stor-krig. Her skabes brændpunkter. Her omdannes de til store fladebrande.

Men situationen bliver ikke mindre foruroligende, når man ser, at USA og imperialismen ikke har eneret på skabelse af farlige brændpunkter. USAs store modspiller i Øst-Vest-magtsplet, Sovjetunionen, må bære sin del af ansvaret. Sovjet tænker mere og mere militærstrategisk og har tillagt sig, om jeg så må sige, amerikanske uvaner. Med Afghanistan har Sovjetunionen placeret sig i ganske samme situation som USA i Vietnam. Det gælder lige fra første dag, da Sovjet intervererede efter ønske fra en afghansk regering, man selv havde hjulpet til magten på ganske samme måde, som skiftende sydvietnamesiske regeringer, der bad USA om hjælp, var indsat af amerikanerne selv. Man må ikke lade sig snyde af, at det sovjetstøttede regime i Afghanistan utvivlsomt står for reformer, de fleste hos os ville anse for rimelige, mens hovedparten af oprørerne nærmere står for en ideologi, der er en mellemting mellem Zia-ul-Haqs i Pakistan og ayatollah Khomeinys i Iran. Det afgørende er, at det afghanske folks flertal helt åbenbart – ikke endnu i hvert fald – vil leve med disse reformer og givetvis aldrig med tilstedeværelse af fremmede tropper i deres land. En krænkelse af det fundamentale princip om, at folkets flertal selv må bestemme, uanset hvad det finder på at bestemme indadtil, er uforenelig med enhver idé om folkenes suverænitet, uden hvilken ingen varig og retfærdig fred kan skabes.

Også på anden måde har Sovjet været med til at skabe farlige brændpunkter. Hele verden har i flere år ventet på en rimelig løsning af den polske krise. Den kan kun løses gennem en forsoning i det polske folk. Selv om det da godt kan være, at Solidaritet rummer folk, som ikke er interesserede i forsoning – en pluralistisk bevægelse består af mange strømninger – har organisationens toneangivende folk med Lech Walesa i spidsen gang på gang lagt op til dialog og udsoning. Deres ord er hidtil blevet afvist.

På den anden side: selv om der foregår en betydelig undertrykkelse i Polen i dag, har den endnu ikke antaget den samme karakter af masseundertrykkelse som i Ungarn 1956–59 og Czekoslovakiet 1969–72. Ja, på det sid-